Ulkoasiainvaliokunta

Keskiviikko 11.11.2020 klo 11.00—13.15

Läsnä
puheenjohtaja Mika Niikko ps
varapuheenjohtaja Erkki Tuomioja sd
jäsen Paavo Arhinmäki vas (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8) (9 osittain)
jäsen Eva Biaudet r (4, 5, 6, 7, 8, 9) (3 osittain)
jäsen Inka Hopsu vihr
jäsen Saara Hyrkkö vihr (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8) (9 osittain)
jäsen Kimmo Kiljunen sd (10) (9 osittain)
jäsen Johannes Koskinen sd
jäsen Katri Kulmuni kesk (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8) (9 osittain)
jäsen Tom Packalén ps (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9)
jäsen Jaana Pelkonen kok (1, 2, 3, 4, 5, 6) (7 osittain)
jäsen Kristiina Salonen sd (1, 2, 3, 4, 5, 6) (7 osittain)
jäsen Mikko Savola kesk (1, 2) (3 osittain)
jäsen Ville Tavio ps
jäsen Anne-Mari Virolainen kok (1, 2, 3, 4, 5, 6,) (7 osittain)
varajäsen Jouni Ovaska kesk
varajäsen Arto Satonen kok

Sihteerit
valiokuntaneuvos Tiina Larvala
valiokuntaneuvos Jonna Laurmaa

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 15 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2021

Hallituksen esitys HE 146/2020 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2021 ; A 3
Eriävä mielipide PS eriävä mielipide UaV budjettilausunto 2021.pdf ; B 3

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Kpl 5: Ed. Arhinmäen ja Tuomiojan esityksestä päätettiin yksimielisesti korvata kolmannessa virkkeessä sanat ”muun muassa” sanalla ”esimerkiksi”.

Kpl 10: Pj Niikon esityksestä päätettiin yksimielisesti lisätä ensimmäisen virkkeen loppuun seuraava lause: ”...sekä uudenlaisten näille yrityksille suunnattujen toimintamuotojen kehittämistä.”

Kpl 15: Ed. Koskisen esityksestä päätettiin yksimielisesti siirtää viimeinen virke uudeksi omaksi kappaleekseen lisäten siihen myös mittaroinnin tärkeys. Uusi kpl 15 a kuuluu kokonaisuudessaan: ”Valiokunta painottaa kehityspolitiikan tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden arvioinnin tärkeyttä, mukaan lukien mittaroinnin kehittämisen kautta. Valiokunta käsittelee näitä kysymyksiä tarkemmin seuraavan kehityspoliittisen selonteon käsittelyn yhteydessä.”

Ed. Koskisen esityksestä päätettiin yksimielisesti lisätä lausuntoon uusi kappale 15 b, joka kuuluu seuraavasti: ”Valiokunta pitää tärkeänä, että valtion talousarviomenettelyä kehitettäessä talousarvioesitykseen sisällytetään jatkossa nykyistä tarkemmin kehitysyhteistyömäärärahojen maakohtaiset sekä kansainvälisten järjestöjen osalta järjestökohtaiset rahoitusosuudet."

Kpl 12: Ed. Tavio esitti ed. Packalénin kannattamana kappaleen korvaamista seuraavansisältöisellä kappaleella:" Valiokunta pitää perusteltuna kehitysyhteistyöhön esitettyjen määrärahojen vähentämistä 500 000 eurolla." Äänestettäessä pohjatekstiä vastaan esitys hylättiin äänin 12-3, 0 tyhjää.

Kpl 19: Ed. Hopsun esityksestä päätettiin yksimielisesti muokata neljäs virke seuraavaan muotoon: ”Valiokunta pitää näitä kirjauksia oikeansuuntaisina ja tavoiteltavina, mutta toteaa samalla, että ilmastorahoituksen tason arviointi ja seuranta on hyvin vaikeaa.”

Kpl 21: Ed. Hopsun esityksestä päätettiin yksimielisesti muokata toiseksi viimeinen virke muotoon:” Valiokunta pitää suuntaa oikeana muttei riittävänä.”

Kpl 22: Ed. Biaudet'n esityksestä päätettiin yksimielisesti lisätä kappaleen loppuun uusi seuraavansisältöinen virke: ”Valiokunta tarkastelee asiaa erityisesti kehityspoliittisen selonteon käsittelyn yhteydessä.”

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: edustajat Niikko, Packalén ja Tavio (ps)

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

4. Eduskunnan oikeusasiamiehen kertomus vuodelta 2019
Kertomus K 15/2020 vp

Asia on saapunut ulkoasiainvaliokuntaan lausunnon antamista varten perustuslakivaliokunnalle. Määräaika: 1.3.2021.

Valiokunta päätti, ettei asian johdosta ryhdytä toimenpiteisiin.

Ulkoasiainvaliokunta toteaa, ettei sillä ole lausuttavaa oikeusasiamiehen vuoden 2019 kertomuksen johdosta.

5. Valtioneuvoston selonteko kestävän kehityksen globaalista toimintaohjelmasta Agenda2030:sta Kohti hiilineutraalia hyvinvointiyhteiskuntaa
Valtioneuvoston selonteko VNS 3/2020 vp

Asia on saapunut ulkoasiainvaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava tulevaisuusvaliokunnalle.

Valiokunta päätti kuulla asiantuntijoita.

6. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi unionin oikeuksien harjoittamisesta kansainvälisten kauppasääntöjen soveltamista ja täytäntöönpanoa varten annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 654/2014 muuttamisesta (kansainvälisten kauppasääntöjen täytäntöönpanoasetuksen muuttaminen)
Valtioneuvoston U-kirjelmä U 13/2019 vp
Valtioneuvoston U-jatkokirjelmä UJ 36/2020 vp
Liiteasiakirja Perusmuistio

Ulkoasiainvaliokuntaan on saapunut tiedoksi jatkokirjelmä UJ 36/2020 vp - U 13/2019 vp.

Valiokunta merkitsi asian tiedoksi.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

7. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta EU:n ulkosuhderahoitusjärjestelmäksi rahoituskaudelle 2021–2027, sisältäen ehdotukset Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen perustamisesta; neuvoston asetukseksi naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välinettä täydentävän, Euratomin perustamissopimukseen perustuvan eurooppalaisen ydinturvallisuusvälineen perustamisesta; Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi liittymistä valmistelevan tukivälineen (IPA III) perustamisesta; neuvoston päätökseksi merentakaisten maiden ja alueiden assosiaatiosta Euroopan unioniin, mukaan lukien suhteet Euroopan unionin sekä Grönlannin ja Tanskan kuningaskunnan välillä; sekä unionin ul-

koasioiden korkean edustajan ehdotuksen neuvoston päätökseksi Euroopan rauhanrahaston perustamisesta.

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 88/2018 vp

Valtioneuvoston U-jatkokirjelmä UJ 37/2020 vp
Liiteasiakirja Perusmuistio EU:n ulkosuhderahoitusjärjestelmän uudistamista rahoituskaudella 2021-2027 koskevista asetusneuvotteluista

Ulkoasiainvaliokuntaan on saapunut jatkokirjelmä UJ 37/2020 vp - U 88/2018 vp mahdollisia toimenpiteitä varten.

Valiokunta päätti kuulla asiantuntijoita.

8. Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön Suomen valtuuskunnan kertomus ETYJ:n parlamentaarisen yleiskokouksen toiminnasta vuonna 2019

Kertomus K 8/2020 vp

Asiantuntijalausunto K 8/2020 vp UaV 11.11.2020 puheenjohtaja Vilhelm Junnila, ETYJ:n parlamentaarisen yleiskokouksen Suomen valtuuskunta Asiantuntijalausunto ; A 8

Valiokunta kuuli asiantuntijoita etäyhteydellä

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- puheenjohtaja Vilhelm Junnila, ETYJ:n parlamentaarisen yleiskokouksen Suomen valtuuskunta , liite
- kansainvälisten asiain neuvos, valtuuskunnan sihteeri Gunilla Carlander

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

9. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle neuvotteluista EU:n uudesta kumppanuudesta Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 55/2020 vp

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- lainsäädäntöneuvos Johannes Leppo, valtioneuvoston kanslia
- lähetystöneuvos Outi Hyvärinen, ulkoministeriö
- lähetystöneuvos Juha Parikka, ulkoministeriö
- lähetystöneuvos Elina Poikonen, ulkoministeriö

Merkittiin selvitys saaduksi.

Merkittiin, että kokous ei enää ollut päätösvaltainen.

10. Muut asiat

-

11. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on torstaina 12.11.2020 klo 12.00

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Jonna Laurmaa